

ת"פ 53692/11/14 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד ליאל בן יוסף אלמליח

בית משפט השלום בבאר שבע

ג' חשוון תשפ"א
21 אוקטובר 2020

ת"פ 53692-11-14 מדינת ישראל נ' אלמליח
תיק חיצוני: 373652/14

לפני	כב' השופט רון סולקין
המאשימה	מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י עו"ד דניאל גלעד	
נגד	ליאל בן יוסף אלמליח
הנאשם	

ע"י ב"כ עו"ד עמית דויטשר

גזר דין

כתב האישום והשתלשלות הדין

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירות כדלקמן:

· הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, בניגוד לסעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק") (שתי עבירות);

· תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 274(1), (2) לחוק (עבירה אחת).

בהתאם לעובדות, שיוחסולנאשםבאישום הראשון שבכתב האישום - בתאריך 21.08.2014, הבחינושוטריסיוור (האחד-שוטרעירונויהשני - שוטרבמשטרת ישראל), אשרנסעובניידתמשטרתית ברח'הרצלבעיר דימונה, בנאשם, כשהוא נוהג ברכב מסוג סובארו מ.ר. 36-170-23 (להלן: "הרכב"), נוסע במהירות מופרזת. השוטרים דלקו אחריו, אך בשלב מסוים אבד קשר העין עמו.

בסמוך לאחר מכן, הבחינו בו אותם השוטרים פעם נוספת, בשדרות בן גוריון בעיר, וחסמו את רכבו. הנאשם ניסה לחמוק מהחסימה, תוך כדי נסיעה לאחור, אך רכב שנסע מאחוריו, מנע זאת ממנו.

שוטרי הסיוור ירדו מהניידת והשוטר העירוני ניגש אל רכבו של הנאשם וביקש לשוחח עמו, אך הנאשם נעל את דלתות הרכב.

בסמוך לאחר מכן - הגיעה למקום אחות הנאשם, בשם קרן, והחלה להתווכח עם שוטרי הסיוור. בינתיים, ניצל הנאשם את חילופי הדברים בין אותה קרן לבין השוטרים וברח מהרכב, כשהוא נוטל עמו את מפתחותיו. השוטר העירוני קרא לנאשם לעצור, אך הנאשם לא נענה לקריאותיו והמשיך במנוסתו. השוטר העירוני רדף אחריו, עד שאיבד קשר עין עמו.

בגין עובדות אלה, יוחסה לנאשם אחת העבירות, שענינה של הפרעה לשוטרים בעת מילוי תפקידם.

בהתאם לעובדות המיוחסות לו באישום השני - לאחר האירוע נשוא האישום הראשון, נערכו נסיונות רבים לאתר את הנאשם, בין היתר, תוך השארת הזמנות בביתו, אך הנאשם נמנע מלהתייבב לחקירה. בעקבות כך - הוכרז במערכת המשטרית כ"דרוש חקירה".

ביום 17.11.2014, בשעת ערב, נסעו שלושה שוטרים אחרים, ברכב משטרתי, ברח' יגאל אלון בעיר דימונה. במהלך הנסיעה, הבחין אחד השוטרים בנאשם, כשהוא נוהג ברכב, בנתיב הנגדי, ובמושב לידו - יושבת אמו, גב' עפרה אלמליח. הנאשם הבחין בכך שהשוטר זיהה אותו, והפנה את ראשו לצד. נהג הרכב המשטרתי ביצע פנית פרסה והחל בנסיעה אחר הנאשם, תוך שמפעיל את הצופר המשטרתי וכן הבהוב אורות. הנאשם התעלם מהרכב המשטרתי, המשיך בנסיעה עד לכיכר בצומת רח' המעפילים - יגאל אלון, עשה כארבעה סיבובים בתוך הכיכר ומשם, פנה למספר רחובות כשהניידת אחריו, עד שעצר את הרכב בחנית ביתו, בסמוך לרח' השלווה 1170, וברח מהרכב רגלית, בריצה, לכיוון ביתו.

שניים מהשוטרים ירדו גם הם מהרכב המשטרתי ודלקו אחרי הנאשם, כשאליהם הצטרף פקח עירוני, שהוזעק למקום והוביל אותם לדירת מגורי הנאשם.

בזמן ששני השוטרים עמדו ליד דלת ביתו של הנאשם, נשמעו צעקות מכיוון הכניסה לבנין, ואחד השוטרים ירד לכניסה כדי לבדוק את פשרן. בהמשך, ירד גם השוטר הנוסף, לאחר שהבחין בשני שוטרים הנאבקים עם אבי הנאשם - יוסף אלמליח - אשר השתולל ותקף אותם, תוך שמתנגד בכוח לאיזוקו. לאחר השתלטות השוטרים על אבי הנאשם - ירד הנאשם מביתו, תוך שמלפף שעון יד סביב ידו הימנית הקמוצה, והלם באגרופ בפניו של אחד השוטרים, לכיוון עינו השמאלית. שעון היד נפל על הרצפה ואז המשיך הנאשם לתקוף את אותו שוטר בכך שהלם באגרופו על ראשו. השוטרים הנוספים שנכחו במקום, תפסו את הנאשם ומנעו ממנו להמשיך ולתקוף את השוטר.

כתוצאה מהתקיפה מצדו של הנאשם, נזקק השוטר לטיפול רפואי בבית חולים ונגרם לו פצע מתחת לעינו השמאלית.

בגין עובדות אלה, יוחסו לנאשם עבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות וכן הפרעה לשוטרים בעת מילוי תפקידם.

ההגנה טענה טענות מקדמיות שונות, שהביאו להתמשכות הדיון.

בין היתר, עתרה ההגנה לביטול כתב האישום בשל "הגנה מן הצדק", הבאה לידי ביטוי באכיפה בררנית.

ההגנה טענה, כי הנאשם כלל לא תקף את השוטרים, אלא השוטרים תקפו אותו ואת בני משפחתו.

ההגנה כפרה באשמה ובשל כך, נקבע התיק לשמיעת ראיות.

הנאשם לא התייבב למספר דיונים, דבר שגרם אף הוא להימשכות הדיון.

לאחר שמיעת הראיות, הורשע הנאשם בעובדות ובעבירות, שיוחסו לו בכתב האישום.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, ראיות כדלקמן:

· ר.פ. (ת/17). לחובת הנאשם מספר הרשעות, בין היתר - הרשעה מיום 21.05.20, בגין עבירה של איומים ועבירה של החזקת סכין שלא כדין (העבירה נעברה לאחר העבירות דנן). הרשעה נוספת - מיום 25.02.20, בגין עבירה של פריצה לרכב בכוונה לגנוב (העבירה נעברה לאחר העבירות דנן).

כן לחובת הנאשם שתי הרשעות בבית דין צבאי מחוזי-מטכ"ל בגין היעדרות מן השרות שלא ברשות, האחת - נעברה לפני העבירות דנן ועבירה נוספת - במהלך אותה התקופה.

· עוד הוגשו, מטעם התביעה, כתב אישום והכרעת דין בתיק 70231-02-19, שטרם דווחה למרשם הפלילי (ת/18).

מעיון בכתב האישום עולה, כי הנאשם נתפס מחזיק, בתא המטען של רכבו, נשק מסוג מטען חבלה שבכוחו להמית אדם, אליו מוצמד טלפון סלולרי, ממנו יוצאים מוליכים חשמליים מוסלקים בתוך תיק; בנוסף, נתפס הנאשם מחזיק, במגירה שבחדר השינה, מחסנית וקופסת כדורים 9 מ"מ; עוד נתפס הנאשם מחזיק, בביתו וברכבו, סמים מסוכנים, כלים ושטרות מזויפים.

דינו של הנאשם הוכרע והוא הורשע בעובדות ובעבירות המפורטות בכתב האישום - עבירות בנשק (שתי עבירות) בניגוד לסעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977; החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, בניגוד לסעיף 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973; החזקת כלים, בניגוד לסעיף 10 לפקודת הסמים המסוכנים; החזקת שטר כסף מזויף, בניגוד לסעיף 462(2) לחוק העונשין. טרם ניתן גזר דין.

ההגנה לא הגישה ראיות לענין העונש.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

שירות המבחן הגיש תסקיר, בו פירט את נסיבותיו האישיות של הנאשם - כבן 25 שנה, מתגורר בנתניה עם בת זוג, לדבריו - עובד בנגריה.

הנאשם הנו הבן הרביעי בסדר הלידה מבין חמשת אחיו ואחיותיו (19-39), הוריו התגרשו עת היה בן 13, גדל בחזקת אמו.

אביו של הנאשם, המתגורר בנפרד מאמו, בעל נגריה, ולדברי הנאשם, הוא מצוי בקשר קרוב ותומך עם אביו.

מעורבותו הפלילית של הנאשם החלה בשנת 2013 ולאורך השנים הסתבך עם החוק מספר לא מבוטל של פעמים.

שירות המבחן למבוגרים התרשם, כי הנאשם אינו נוטל אחריות על מעשיו; מתקשה לווסת את כעסיו ולהתבונן בהתנהגותו האימפולסיבית; מתקשה להיעזר בגורמי טיפול על מנת לקדם תפקוד תקין.

עמוד 3

שירות המבחן העריך, כי קיים סיכון להתנהגות אלימה בעתיד.

שירות המבחן נמנע מלבוא בהמלצה שיקומית או טיפולית בענינו של הנאשם.

שירות המבחן המליץ על: "**ענישה מוחשית וקונקרטי, אשר תבהיר ותחדד לנאשם את מעשיו והשלכותיהם**".

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעונים לעונש בכתב (ת/19) והשלימה טיעוניה על-פה.

התביעה הדגישה את הפגיעה בערכים של שלטון החוק ושלמות הגוף.

התביעה הדגישה את חשיבות ההגנה הראויה על אוכפי החוק, כדי להבטיח אכיפה יעילה של החוק ושמירה על הסדר הציבורי; כמו כן, הצורך להרתיע את היחיד והרבים.

התביעה הדגישה, כי הנאשם נמנע מלקחת אחריות על מעשיו, אלא ניסה להשליך האחריות על השוטרים - נפגעי העבירה.

הנאשם לא הביע חרטה על מעשיו; לא פעל לפצות את נפגע העבירה; הפגין זלזול בוטה בהליך; ונראה - כי אינו ירא מהחוק.

לטענת התביעה, למרות שילובו של הנאשם במסגרות טיפוליות בעבר - שב לסורו ואף הורשע בעבירות אחרות, לרבות בזמן ניהול המשפט דנן.

התביעה עתרה למתחם ענישה, שינוע בין 14 ל-28 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית בדמות מאסר על תנאי, קנס ופיצוי, לצד פסילת רשיון הנהיגה בפועל.

התביעה עתרה למקם את עונש המאסר באמצע מתחם הענישה.

ההגנה טענה, כי הנאשם לא תכנן את מעשיו, אלא הם נעשו בלהט הרגע.

ההגנה טענה, כי בשל גילו הצעיר של הנאשם, לא היה בידו להפעיל שיקול דעת מתאים בטרם פעל כפי המתואר.

ההגנה טענה לאפליה בין הנאשם לבין יתר בני משפחתו, אשר, בהתאם לממצאי הכרעת הדין, תקפו גם הם את השוטרים, אך לא ננקט נגדם הליך כלשהו.

ההגנה עתרה לקביעת מתחם ענישה, שינוע בין מספר חודשי מאסר בפועל, שיכול שירוצה בדרך של עבודות שירות, ועד למאסר בפועל בן 11 חודשים.

ההגנה עתרה לקביעת הענישה בשליש התחתון של המתחם.

ההגנה טענה, כי אין מקום להורות על פסילת רשיונו של הנאשם, שכן, לא הורשע בעבירות תעבורה.

בדברו האחרון של הנאשם מסר, שהוא עזב את העיר דימונה ועבר לעיר נתניה, בכדי להתרחק מחיי הפשע. עם זאת, אישר, כי הסתבך עם רשויות החוק גם שם. כעת, מבקש את חסדי בית המשפט בטענה שרוצה לחזור למוטב, להקים משפחה ולגדל ילדים הרחק מעולם העבריינות.

דין והכרעה

העבירות שעבר הנאשם חמורות.

עבירות אלו מצביעות, הן על זלזול בערך של שלום האדם ושלמות גופו והן, על היעדר מורא מהחוק ומנציגיו - אנשי המרות - שוטרי משטרת ישראל.

אשר לעבירות, שענינן הפגיעה באנשי המרות, כפי המפורט בכתב האישום - כבר נפסק, לא פעם, כי על בית המשפט להציב חומת ברזל אל מול עובריהן. חומה כזו שתאפשר לשוטרים וליתר גורמי האכיפה למלא תפקידם ללא חשש.

בנוגע לכך, ראוי להביא מדברי בית המשפט העליון בפסק הדין ע.פ. 5214/13 **מחמוד סרחאן נ' מדינת ישראל**:

אכן, יש להביע סלידה ושאת נפש ממעשי תקיפה המכוונים כלפי העוסקים במלאכת השמירה על בטחונו של הציבור ועל אכיפת החוק. "מעשי תקיפה ואיומים כלפי שוטרי משטרת ישראל, רק מפני שהם ממלאים את תפקידם כחוק, מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה בנציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות" (ענין מוסא, שם). אינטרס הציבור מחייב אפוא ששוטרים יוכלו למלא את תפקידם ללא מורא ופחד (ע"פ 500/87 **בורוכוב נ' מדינת ישראל** (8.3.1988). מדיניות של ענישה מכבידה ומרתיעה בגין עבירות אלימות נגד שוטרים משרתת אינטרס זה ועל כן היא ראויה (רע"פ 5940/06 **גל נ' מדינת ישראל** (18.12.2006); ענין מוסא, שם).

כן נאמר בפסק הדין ע.פ. 9878/09 **מדינת ישראל נ' מוסא**:

משטרת ישראל היא הלכה למעשה הגילוי היום יומי של שלטון החוק במדינת ישראל, ומוטלים עליה תפקידים רבים במדינתנו רווית הקשיים, המתחים והאיומים, ונדמה כי אף גוף משטרתי במדינה דמוקרטית לא נאלץ להתמודד עם האתגרים הרבים הניצבים בפני משטרת ישראל, החל מגילוי פשעים ומניעתם וכלה בהתמודדות עם מתקפות טרור אכזריות. שוטרי משטרת ישראל, כמו אנשי שאר זרועות הביטחון, עושים לילות כימים למען שמירה על ביטחון הציבור, ועל כן מחויבים אנו לעשות ככל שניתן על מנת להגן עליהם מפני מי שמנסים להלך עליהם אימים ולפגוע בעבודתם החשובה, אשר נעשית למען כלל הציבור ולהבטחת ביטחונו האישי. ללא הגנה ראויה על אוכפי החוק לא תוכל המדינה להבטיח לציבור הרחב אכיפה יעילה של החוק והבטחת הסדר הציבור.

שלומם הגופני והאישי ושלום חייהם של השוטרים אינו הפקר, ועל בית המשפט ליתן להם הגיבוי המתאים כאשר מותקפים בעת ביצוע תפקידם.

כן נאמר בע"פ 8704/08 **הייב נ' מדינת ישראל**:

מעשיהם של המערערים, שכללו איומים ותקיפה של שוטרים הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין, הינם בבחינת התנהגות

פלילית חמורה ושלוחת כל רסן אשר קוראת תיגר על אושיות שלטון החוק תוך התעלמות מופגנת מנורמות ההתנהגות הראויות שיש להקפיד עליהן.

מתחם הענישה

מעשיו של הנאשם מלמדים על עזות מצח. הנאשם ברח מהשטרים פעמיים, במטרה להכשילם במילוי תפקידם. אם לא די בכך, הנאשם אף תקף פיזית שוטר, באמצעות נשק קר - מעין אגרופן מאולתר, אותו יצר באמצעות ליפוף שעון מתכת על אגרופו ידו, וגרם לחבלה אשר הצריכה פינוי לבית חולים לקבלת טיפול רפואי.

בניגוד לטענות ההגנה, אין המדובר בעבירות שנעברו "בלהט הרגע", אלא לאחר תכנון מוקדם וכוונה ברורה לפגוע, פגיעה עוצמתית, באנשי אכיפת החוק, שכן הנאשם נערך מראש לתקיפה ואז תקף את השוטר.

להלן, תובא סקירה של פסיקה במקרים בעלי קווי דמיון למקרה דנן:

· בפסק הדין עפ"ג 31060-04-14 **אטרש נ' מדינת ישראל**, אישר בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים, מתחם ענישה שנקבע בבית משפט זה, בגין מעשי עבירה שכללו תקיפת שוטרים תוך ידיו אבנים לעברם, כך שינוע בין שנה לשלוש שנות מאסר בפועל. באותו ענין, נגזרו על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל. יצוין, באותו מקרה לא נגרמו חבלות לשוטרים המותקפים.

· בפסק הדין ע"פ 3662/11 **חמאד נ' מדינת ישראל**, נדחה ערעור על עונש בן 20 חודשי מאסר בפועל ו-8 חודשי מאסר על תנאי בגין תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות וחבלה בכוונה מחמירה, תוך שימוש בנשק קר.

· בפסק הדין עפ"ג (חי') 11794-12-15 **מדינת ישראל נ' זבידאת**, התקבל ערעור המדינה להחמיר בעונשם של נאשמים, אשר תקפו שוטרים באגרופים ובעיטות, ונאשם נוסף אשר איים לתקוף שוטר באמצעות קרש עץ עם מסמרים. באותו ענין, ערכאת הערעור קבעה מתחם ענישה הולם הנע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל.

· בפסק הדין רע"פ 8172/10 **גזאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), שם נדחה ערעור על עונש בן 16 חודשים בגין תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות אשר כללה דחיפת השוטר שהביאה לנפילתו, ובריחה מעיכוב.

· בפסק דין נוסף, נדחה, בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים, ערעור

על גזר דין של בית משפט זה, בו הוטל עונש מאסר בן 20 חדשים בגין עבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, שעיקרה אגרופים ובעיטות שכוונו לעבר שוטר על ידי מעוכב במטרה להכשיל את מעצרו ומעצר מעורב נוסף. ראו עפ"ג 49806-07-13 אלסנע נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים).

עוד ראו פסק הדין רע"פ 1922/11 רחמימוב נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים), שם אושר עונש כולל בן 28 חדשי מאסר בפועל (לרבות הפעלת מאסר מותנה), בגין עבירה של תקיפת שוטרים אשר כללה תקיפתם על ידי אדם אחד במטרה למנוע מעצרו.

בשים לב למדיניות הענישה כפי שפורטה לעיל, בשינויים המותאמים, מוצא בית המשפט לקבוע מתחם ענישה בגין אירוע, הכולל תקיפת שוטרים אלימה, תוך גרימת חבלות ושימוש בנשק קר מאולתר, מתוך מטרה לסכל את פעילותם, וכן הפרעה לשוטרים תוך אי שמיעה להוראותיהם בשני אירועים שונים, אשר ינוע בין 12 חודשי מאסר בפועל ועד 28 חודשי מאסר, בצירוף עונשים נוספים.

אשר לקביעת הענישה במסגרת המתחם האמור, על בית המשפט לשקול, את עברו הפלילי של הנאשם; נסיבותיו האישיות והפרוגנוזה של גורמי ההערכה לגביו.

באשר לעבר הפלילי - לנאשם הסתבכויות שקדמו לכתב אישום זה ואף הסתבכויות לא מעטות לאחר כתב אישום זה. הסתבכויות אלו מלמדות על כך, שהנאשם בחר בעבריו כדרך חיים ובניגוד למצג שניסה ליצור - לא זנח כלל דרך זו, אלא המשיך בה ואף הסלים אותה. והא ראה - הסתבכותו האחרונה, בגינה טרם נגזר דינו, שענינה החזקת לבנת חבלה, בצירוף מנגנון הפעלה מרחוק באמצעות מכשיר טלפון חכם, עבירה המלמדת על מעורבות עמוקה ביותר בעולם העבריני.

גם בנוגע לעבירות, שענינן החזקה או שימוש בנשק, קיימת הסלמה, כאשר במקרה דנן - נקבע, כי הנאשם השתמש בשעון כאגרופן מאולתר; מאוחר יותר, הורשע, בין היתר, בעבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה, ולאחרונה - עבר לעיסוק בנשק חם, ונתפס מחזיק לבנת חבלה מוכנה להפעלה מרחוק.

אשר לפרוגנוזה מטעם גורם ההערכה המקצועי - שירות המבחן למבוגרים - זו מלמדת על היעדר מוחלט של הפנמת חומרת המעשים; אי-נטילת אחריות; היעדר אמפתיה כלשהי לשוטרים הנפגעים.

גם המלצת שירות המבחן, לענישה "מוחשית וקונקרטי" , אינה בגדר חזון נפרץ והיא מלמדת, כי אין בנמצא כל אפיק טיפולי או שיקומי; אף אין אינדיקציה כלשהי להפגת המסוכנות לעתיד.

הנאשם כפר בעבירות, ועודנו עומד על כפירתו גם לאחר מתן הכרעת הדין. כמובן, זוהי זכותו, אך בנסיבות אלה, אינו זכאי להקלה, לה זכאי מי שהודה ונטל אחריות על מעשיו.

בבחינה כוללת של השיקולים לחומרה ולקולה, מוצא בית המשפט ליתן הדגש על אופן התנהלותו של הנאשם, לרבות מאפייני אישיותו כפי שהוערכו על ידי הגורם המקצועי, אי-נטילת אחריות והשלכת האשם על גורמים חיצוניים.

שקלול הנתונים, לרבות מידת מעורבותו הפלילית של הנאשם - מצביעים לכיוון ענישה, שתהיה לפחות על הצד הבינוני של המתחם, בצירוף עונש מאסר מותנה מרתיע, שיחול על עבירות נגד אנשי מרות - אם שוטרים ואם אנשי ציבור; עיצומים כספיים; פסילת רשיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

חלוף הזמן

הנאשם נותן את הדין, במקרה דנן, בחלוף כ-6 שנים מהאירועים נושא כתב האישום.

ברגיל - היה בחלוף פרק זמן כה משמעותי כדי להוות שיקול משמעותי בנוגע לעונש שיוטל.

אלא, במקרה דנן - לחלוף הזמן משקל קטן יחסית.

שכן, ההגנה (בעיקר - הכוונה לנאשם) היא שגרמה לעיכובים משמעותיים בהליך, שהצטברותם אינה מותרת אפשרות למסקנה אחרת, זולת - היותם מכוונים במטרה לדחות את הקץ.

כאמור, התנהלו הליכים מקדמיים, לרבות התדיינות הנאשם ובני משפחתו מול מח"ש, וגם כאשר התלונות נמצאו בלתי מוצדקות ונגזזו - הוגש ערר והדבר הביא לעיכוב ההתדיינות. במסגרת אותם הליכים, נתבקש גם ביטול כתב האישום בשל הגנה מן הצדק, בדמות אכיפה בררנית.

הנאשם לא התיצב למספר רב של דיונים, רובם דיוני הוכחות. בחלק אחר מהמקרים - התיצב באיחור משמעותי, שהביא לצמצום הזמן, שניתן היה להקדיש לדיון.

ההגנה הגישה מספר בקשות לדחות דיונים, מסיבות שונות.

ההגנה נמנעה מלהגיש בקשה לזימון עדי הגנה במועד שנקבע בהחלטת בית המשפט, ובחלוף הזמן, ביקשה לדחות את מועד הדיון לצורך זימונם של עדי הגנה נוספים, כאשר בסופו של דבר - הובא, בדיון שנקבע לשמיעת העדים הנוספים - עד הגנה אחד בלבד.

אף בשלב הסיכומים, הוגשו מספר בקשות למתן ארכה להגשת הסיכומים וחרף מתן הארכה, לא הוגשו הסיכומים בזמן

(עיכוב זה מתייחס לשני הצדדים).

הימשכות נוספת של הדיון נגרמה בעקבות מצב החירום שהוכרז בקשר עם מגיפת covid-19. עיכוב זה, כמובן, לא יבוא לחובת הנאשם.

לענין זה יפים דברי בית המשפט המחוזי בעפ"ג 56305-02-20 אבו אלקיעאן נ' מדינת ישראל:

אף הטענה לעניין חלוף הזמן מאז בוצעה העבירה לא מצדיקה את קבלת טענות

המערער, זאת נוכח העובדה שההליך שהתנהל לפני הערכאה הדיונית התעכב לא

מעט בשל התנהלות ההגנה.

יתר על כן: חלוף הזמן עשוי להוות נסיבה לקולה, שעה שהנאשם זנח את דרך החיים העברית פעל לשקם את חייו. במצב בו הנאשם ממשיך ואף מסלים את התנהגותו העברית, מוגבל עוד יותר משקלה של הטענה בדבר חלוף הזמן.

במקרה דנן, הסתבך הנאשם במספר אירועים שונים, בגינם הורשע בעבירות שאינן קלות, בלשון המעטה. צא ולמד, כי הנאשם, בניגוד להצהרותיו, לא פעל לשיקום חייו, אלא העמיק מעורבותו העברית.

למרות כל האמור, לפני משורת הדין, ינתן משקל מסוים לחלוף הזמן במקרה דנן ובשל כך - לא ימוצה הדין עם הנאשם ותינתן לו הקלה מסוימת, בגינה יועמד העונש על הצד הנמוך של המתחם, גם אם לא על הרף הנמוך ממש.

עיצומים כספיים - קנס ופיצוי לנפגע העבירה

בית המשפט מוצא לקבל עתירת התביעה להטלת עיצומים כספיים מרתיעים על הנאשם, בדמות קנס וכן פיצוי לנפגע העבירה. מעשיו של הנאשם מחייבים גם פיצוי הולם, שיהיה בו משום הכרה בנזקים שגרם הן לנפגע העבירה והן למערכת אכיפת החוק.

אשר לעיצום כספי מסוג קנס - במקרה דנן, המדובר בנאשם שהפריע לשוטרים בעת מילוי תפקידם, ברח מהמשטרה, פעם אחת - תוך שהשאיר את רכבו בזירה ופעם אחרת - תוך שמתנהל מרדף אחריו.

משטרת ישראל נאלצה להכריז על הנאשם כדרוש לחקירה ולהשקיע תשומות בנסינות איתור שלו.

בסופו של דבר, אף השתתף הנאשם בתקיפת השוטרים.

ההכבדה על פעילות מערכת אכיפת החוק, שקשה למצוא לה הצדקה כלשהי, מצדיקה השתת עונש כספי מסוג קנס, לטובת אוצר המדינה.

אמנם, בכל הנוגע לעיצום כספי מסוג קנס, על בית המשפט להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם (ראו סעיף 40'ח לחוק העונשין, תשל"ז 1977). אך המדובר בטענה, שעל ההגנה לבסס אותה בראיות. במקרה דנן, לא הוצגו ראיות כאלה.

על כן, מוצא בית המשפט להשית קנס הולם על הנאשם.

אשר לעיצום כספי מסוג פיצוי לנפגעי העבירה - פיצוי זה נפסק מתוקף סמכותו של בית המשפט בהתאם להוראות סעיף 77 לחוק העונשין, הקובע:

(א) הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים לפיצוי הנזק או הסבל שנגרם לו.

(ב) קביעת הפיצויים לפי סעיף זה תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו, ביום בצוע העבירה או ביום מתן ההחלטה על הפיצויים, הכל לפי הגדול יותר.

(ג) לעניין גביה, דין פיצויים לפי סעיף זה כדין קנס; סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שיש בצדו חובת פיצויים, ייזקף תחילה על חשבון הפיצויים.

פסיקת בית המשפט העליון קבעה מספר תכליות לפיצוי נפגע עבירה, ובין היתר:

א. ראשית - הכרה חברתית כללית והכרה של מערכת המשפט בפרט בסבלו של הנפגע, תוך מתן משקל למעמדו במסגרת ההליך הפלילי;

ב. שנית - חסכון בזמן לנפגע העבירה תוך מתן סעד כספי בזמן קצר, ומניעת מפגש נוסף בינו לבין העברין במסגרת הליך אזרחי;

ג. שלישית - מהווה תשלום הפיצוי מעין הליך "היטהרות" שיש בו כדי לסייע לעברין להכיר בעבירה שביצע, לפעול לתיקון המעוות ולהשתקם.

להבדיל מהקנס, בנוגע לפיצוי לנפגע העבירה נפסק, כי יכולתו הכלכלית של העברין אינה בעלת משקל כלשהו בעת שומתו והטלתו. זאת, בשל הנימוקים הבאים:

פיצוי נפגע העבירה מהווה סעד בעל אופי אזרחי במסגרת ההליך הפלילי. ראו רע"פ 2976/01 אסף נ' מדינת ישראל,

פ"ד נו(3) 418, שם הגדירו כב' השופט מ' חשין, בלשונו הציורית, כ"ברבורון בין ברווזונים" (ההדגשה אינה במקור).

בהיותו סעד בעל מאפיינים אזרחיים, נפסק, כי יכולתו הכלכלית של העבריין אינה נתון בו על בית המשפט להתחשב בעת שומת הפיצוי. זאת, כשם שבהליך אזרחי, לא היה בית המשפט מתחשב בכך, לו היה העבריין נתבע על ידי נפגע העבירה. ראו ע.פ. 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

לגוף הדברים, אין הסכום קשור מטבעו ביכולתו הכלכלית של החייב, כשם שבמשפט אזרחי אין בודקין בקביעת חיוב את יכולתו של החייב, ובהליך אזרחי דבר אחרון זה הוא עניין להוצאה לפועל לענות בו; ולכן הנושא שהעלה בא כוחו המלומד של המערער כעיקר טיעונו, קרי, אי יכולתו הכלכלית של שולחו, אינו יכול לשמש אמת מידה. לכאורה, ואיני מדבר דווקא במקרה דנא, תיתכן סיטואציה שבה ייפסק סכום שבשעת פסיקתו אין החייב יכול לעמוד בו, ולימים ישתפר מצבו הכלכלי אם מהשתכרות ואם ממקור אחר, ויכולתו תשתנה... המחוקק קבע כאמור סכום מירבי. שעה שבית משפט - כבמקרה דנן - מתקרב בקביעתו לסכום זה, אין בכך דופי, שהרי לא בכדי קבע המחוקק את אשר קבע, וכדברי השופט ד' חשין בע"פ 10213/05 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] "נזק כללי, וסבל בכלל זה, אין מוכיחים שיעורו, והוא עניין להערכתו של בית המשפט". וככל שהמדובר בגביה, גם אם זו נעשית בדרך גביתו של קנס אין משמעה שליכותו של החייב, אם אין ידו משגת, אין נפקות; לפי הוראות פקודת המסים (גביה) שעל פיה נגבים הפצויים (סעיפים 77(ג) ו-70 לחוק), ובמיוחד לפי סעיף 5ב(א) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995; מרכז זה הוא הגובה את הפיצוי. לפי סעיף 5ב(א) רשאי המרכז לפי בקשת חייב לפרוס או לדחות את תשלומו של חוב, אם שוכנע כי היו סיבות סבירות לאי תשלום החוב, כולו או חלקו, במועדו, או כי קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של החייב המצדיקות פריסה או דחיה של התשלום כאמור'.

עוד ראו רע"פ 2174/11 **לוזון נ' מדינת ישראל ואח'** (פורסם במאגרים):

מן האמור עולה, כי אין פסול בקביעת פיצוי גבוה יחסית (ובענייננו לא הגיע לא למירב שבחוק ולא קרב לסכומי הגזילה), אף מקום שהיכולת הכלכלית אינה גבוהה.

אמנם, על דרך הכלל, לא ימהר בית המשפט לקבוע פיצוי לשוטר המותקף בעת מילוי תפקידו, היות שהמדובר בסיכון מקצועי, שהשוטר מבוסס לגביו במסגרת תנאי שירותו. ברם, במקרה דנן, מוצא בית המשפט חשיבות להשתת עיצום כספי בדמות פיצוי לשוטר הנפגע. זאת, מאחר שהמדובר במעשה מתוכנן, תוך שימוש בנשק קר, כשהנאשם, אשר שהה בביתו, יורד במדרגות במכוון כדי לתקוף איש משטרה, לאחר שהוא מלפף שעון יד סביב אגרופו, והולם עם אגרופו, תוך שימוש בשעון היד כמעין אגרופו, בפניו של השוטר, אשר נחבל חבלה של ממש בעינו ונזקק לטיפול רפואי.

מעשים אלו, מלמדים על עזות מצח מצדו של הנאשם, מעידים על קור רוח ותכנון מראש של המעשה ועל כוונת הנאשם לפגוע פגיעה של ממש באנשי אכיפת החוק.

הנזק שנגרם לשוטר ממעשה כגון זה, ראוי לפיצוי, אשר יבטא החומרה אותה רואה מערכת אכיפת החוק במעשיו של

הנאשם, שאט הנפש והסלידה ממעשים אלה, ואף יהיה בו כדי להרתיע הנאשם דנן, וגם אחרים - מלשוב ולעבור עבירות כגון אלו.

פסילת רשיון נהיגה

העבירות, אותן עבר הנאשם בשני האירועים מושא כתב האישום, נעברו תוך שימוש בכלי רכב.

הנאשם הסתייע ברכב מנועי בכדי לחמוק מהמשטרה, בשני האירועים מושא כתב האישום.

אין צורך לציין, כי נהיגה ברכב מנועי, כשמעייניו של הנהג נתונים לנסיון לחמוק מרשויות החוק - עלולה לסכן את ציבור המשתמשים התמימים בדרך ומצדיקה הרחקת הנאשם מהכביש לתקופה משמעותית.

על כן, רואה בית המשפט להשית על הנאשם גם פסילת רשיון נהיגה, בפועל ועל תנאי.

סיכום

לאחר שבית המשפט עיין בטיעוני התביעה ושמע את טענות הצדדים בעל פה; עיין בתסקיר שירות המבחן; עיין בפסיקה שהוגשה; ולאחר ששמע את דברו האחרון של הנאשם; גוזר על הנאשם את העונשים כדלקמן:

- 16 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו בהתאם לרישומי שב"ס;
- 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק ט' סימן ג'-ד', שהיא מסוג פשע;
- 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 6 חודשים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק ט' סימן ג'-ד', שהיא מסוג עוון;
- פיצוי בסך ₪ 12,000 לנפגע העבירה, ע.ת 11 בכתב האישום;
- קנס בסך ₪ 6,000 או 60 ימי מאסר תמורתו;
- הקנס והפיצוי ישולמו, כל אחד, ב-12 שיעורים שווים ורצופים, החל מיום 15.11.20 ובכל 15 לחודש שלאחר מכן. לא יועבר אחד התשלומים במועד - תעמוד היתרה לפירעון מידי;

· פסילה בפועל מלקבל או להחזיק רשיון נהיגה לרכב מנועי למשך 12 חודשים, החל מיום שחרור הנאשם ממאסר. על הנאשם להפקיד רשיונו, או תצהיר מתאים, במזכירות בית המשפט עוד היום. מובהר לנאשם, כי כל עוד לא הופקד הרשיון - יהיה הנאשם פסול מלנהוג, אך הפסילה לא תימנה;

· פסילה מקבל ומהחזיק רשיון נהיגה לרכב מנועי בת 12 חדשים על תנאי, תקופת התנאי למשך 3 שנים מסיום הפסילה בפועל.

הנאשם יתיצב לריצוי עונש כעת.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, ג' חשוון תשפ"א, 21 אוקטובר 2020, במעמד הצדדים.